

Pensjonsrettigheter og valgmuligheter for medlemmer født før 1963

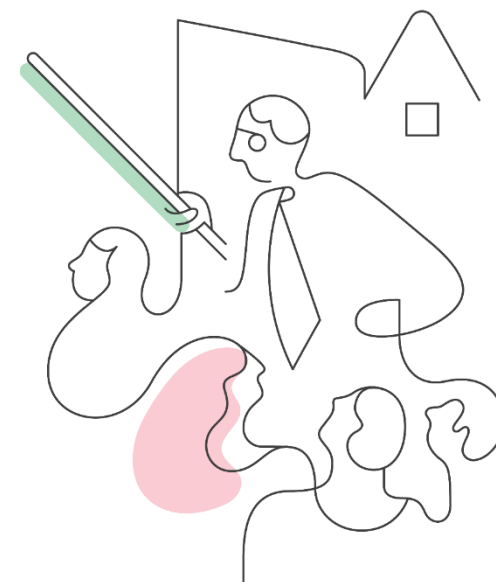
Thomas Wiik Tønnesen, KLP

Vet du..

- Hva som påvirker størrelsen på pensjonen din?
- Hvor du finner svar på hvor stor pensjonen din blir?
- Hvilke valgmuligheter du har?

Dette skal vi snakke om i dag

Assosiasjoner til pensjon

*«Dette er styrt av regelverk
og politikere og ikke for meg
å påvirke.
Jeg stoler på myndigheter og
regelverk»*

*«Fjernt.
Den tid den sorg!»*

*«Det er vanskelig.
Et abstrakt tema som er
uoversiktlig, forvirrende og
direkte vanskelig.»*

*«Noe jeg burde satt meg inn i, men
aldri orker.
Skal gjøre det en dag.
Bare ikke i dag.»*

*«Noe jeg føler jeg burde vite
mer om enn jeg gjør.
Det er en kilde til både uro og
dårlig samvittighet.»*

Hvorfor pensjonsordning?

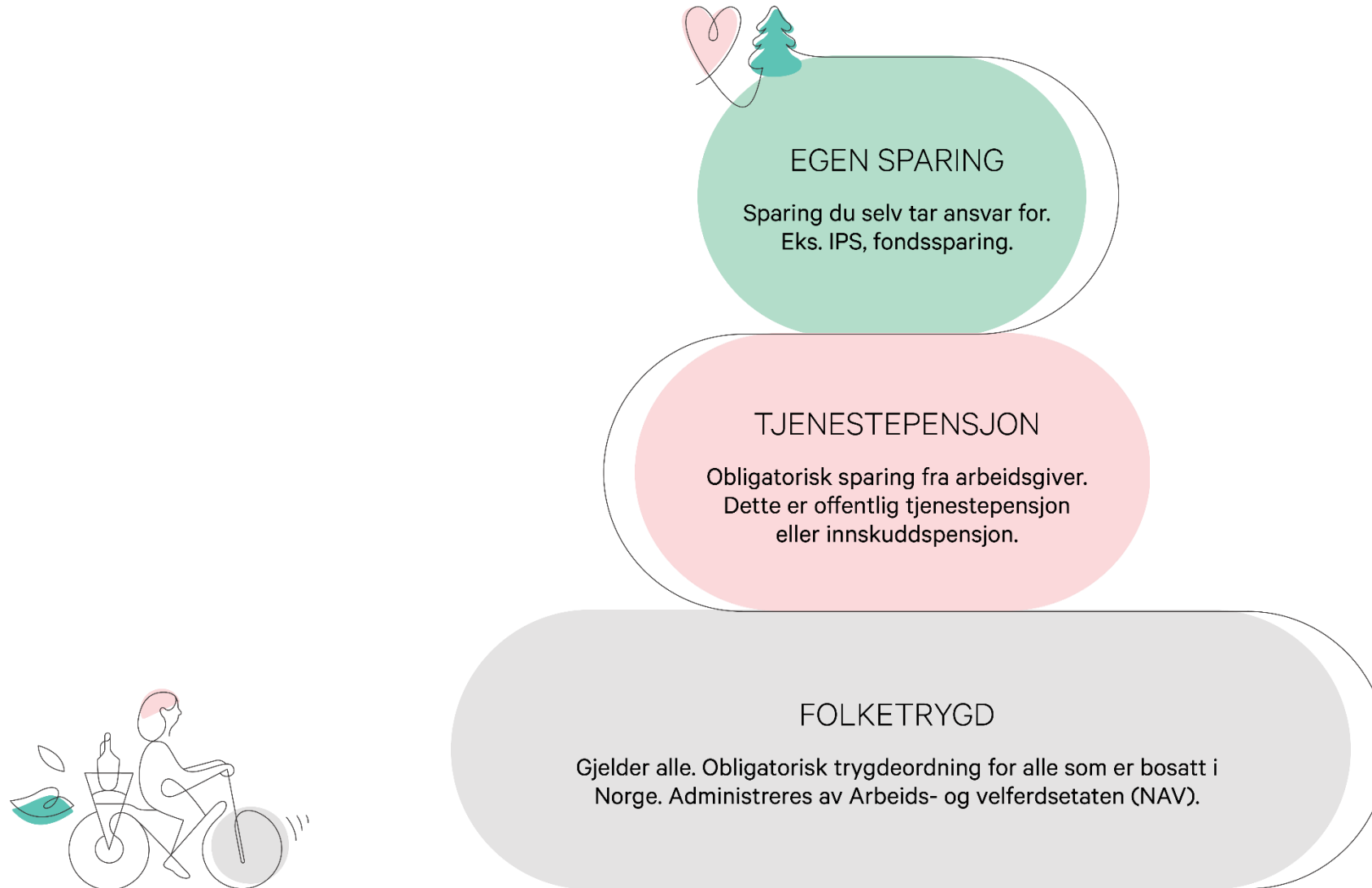
- Gjelder fremtiden din!
- **Pensjon er sparing**
- Pensjon en viktig del av lønn

Nå har jeg regnet på det.
Går vi av med pensjon
ved 68 og dør ved 75
så klarer vi oss.

Pensjonssystemet i Norge

Alderspensjon fra NAV?

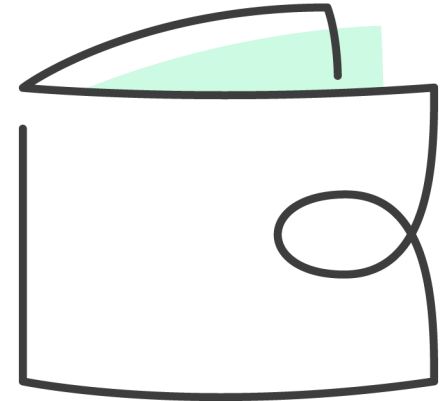
Alderspensjon fra NAV

**All inntekt teller med
fra alle arbeidsgivere**

Levealdersjustering

**Kan tas ut fra 62 år
Kan jobbe ved siden av**

Kan alle ta ut alderspensjon fra Nav fra 62 år?

Nei...

Du må ha tjent nok til å oppfylle
minimumskravet om garantipensjon
i folketrygden

Sjekk dette hos nav.no

Delingstall

- Forteller hvor lenge hvert årskull kan forvente å leve etter uttak av pensjon.
- Fastsettes endelig innen 1. juli det året årskullet fyller 61 år.

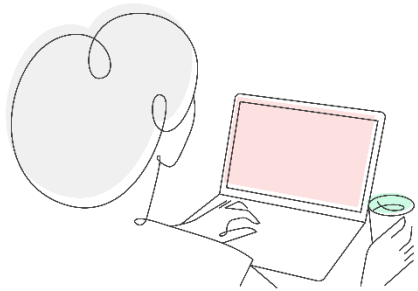
Hvordan beregnes pensjonen fra NAV?

Uttaksalder	62 år	65 år	67 år	70 år
Pensjonsbeholdning (sparegrisen)	3 990 600	4 202 820	4 398 300	4 691 520
Delingstall	20,35	17,92	16,30	13,90
Årlig pensjon	196 098	234 532	269 834	337 519

inntekt 540 000 kroner, 40 års opptjening ved 62 år

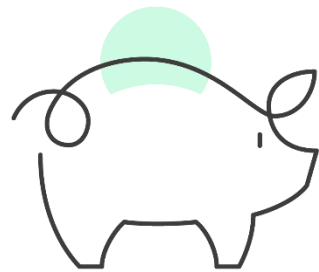
Pensjon fra KLP

Hvem gjør hva ?

Arbeidsgiver

Melder deg inn i pensjonsordningen

Arbeidsgiver og du

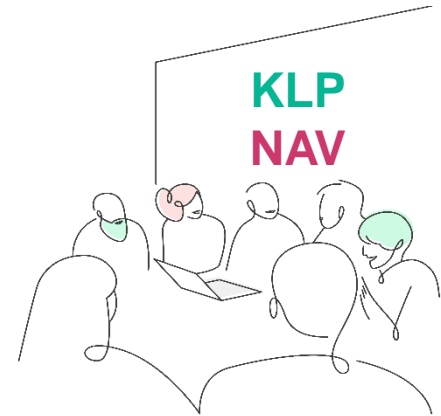
Sparer til pensjon både i KLP og i NAV

Du

-Sjekker at din pensjonsopptjening stemmer

-Søker om pensjon

KLP og NAV

Utbetaler pensjon

Offentlig tjenstepensjon sikrer deg

Alderspensjon

AFP

Uførepensjon

Etterlattepensjon

Livsvarig

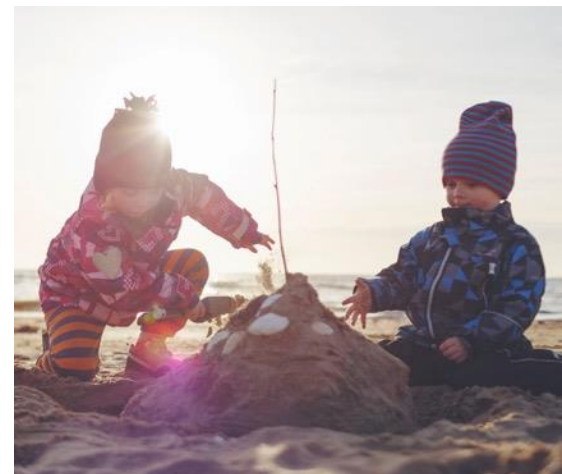

Pensjonen reguleres

KLP -mer enn pensjon

- medlemsfordeler

God morgen, har du sjekket fordelene dine?

Pensjon

OPPTJENINGSTID I OFFENTLIG
TJENESTEPENSJON I KLP
13 år 11 mnd. 13 dager

[Hva får jeg i pensjon?](#)

[Søk om pensjon](#)

[Mine Pensjonsdokumenter](#)

Min pensjon

Bank og lån

Har du jobb med pensjon i
KLP får du vår beste rente
på boliglån. Hos oss er det
gratis å være bankkunde.

Les mer

Forsikring

Betaler du for mye for
forsikringene dine? Har du
pensjon i KLP får du gode
betingelser på forsikringer.
Sjekk pris og bestill
forsikringer i dag.

Les mer

Fond

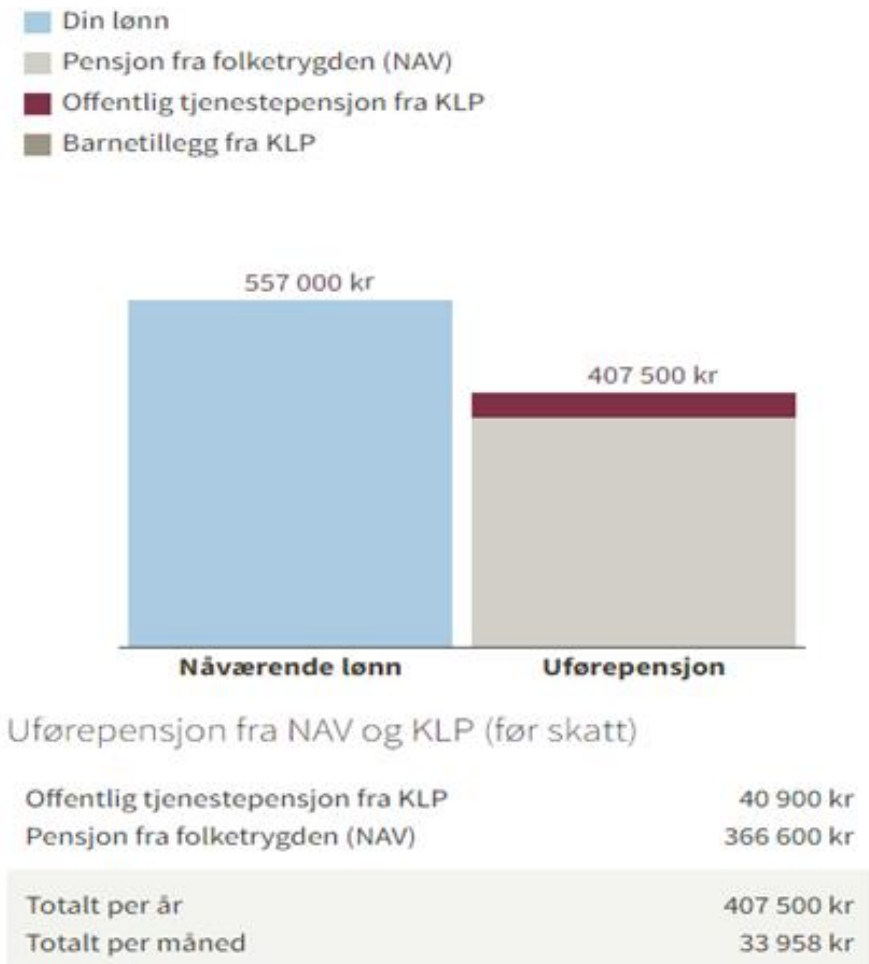
Ønsker du å spare i fond,
men er usikker på hva som
passer for deg? Prøv vår
fondsveileder her.

Les mer

**Hva skjer om helsa
ikke holder til mål?**

Uføreytelse fra NAV og KLP

- Rett til sykepenger i ett år
- NAV – 50 % nedre uføregrad
- KLP – 20 % nedre uføregrad
- NAV: 66%
- KLP: 3% + kr 27 869 (maks 6% av pensjonsgrunnlag)
- Erstatte samlet ca. 71-75 % av inntektstapet
- Barnetillegg gir 4 % av lønn opptil 6 G (maks 3 barn)
- Tjener opp rett til alderspensjon
- Uførefella

Etterlattepensjon

Dine nærmeste er ivaretatt hvis du dør

Månedlig utbetaling til:

- Enke/ enkemann
- Fraskilt ektefelle
- Barn under 20 år

Obs!

Samboere har ikke rett til pensjon

Hvor mye utgjør etterlattepensjonen?

Enke/enkemann:

9% av avdødes
pensjonsgrunnlag/lønn

Avkortes dersom avdøde ikke
ville ha oppnådd 30 års
medlemstid i offentlige
ordninger

Opphører ved nytt ekteskap

Hvor mye utgjør barnepensjonen?

Barn under 20 år:

15% av avdødes
pensjonsgrunnlag/lønn

Avkortes dersom avdøde ikke
ville ha oppnådd 30 års
medlemstid i offentlige
ordninger

Gruppelivsforsikring er en livsforsikring som gir en engangsutbetaling til etterlatte

Forsikringen gjelder uansett dødsårsak

Utbetaling:

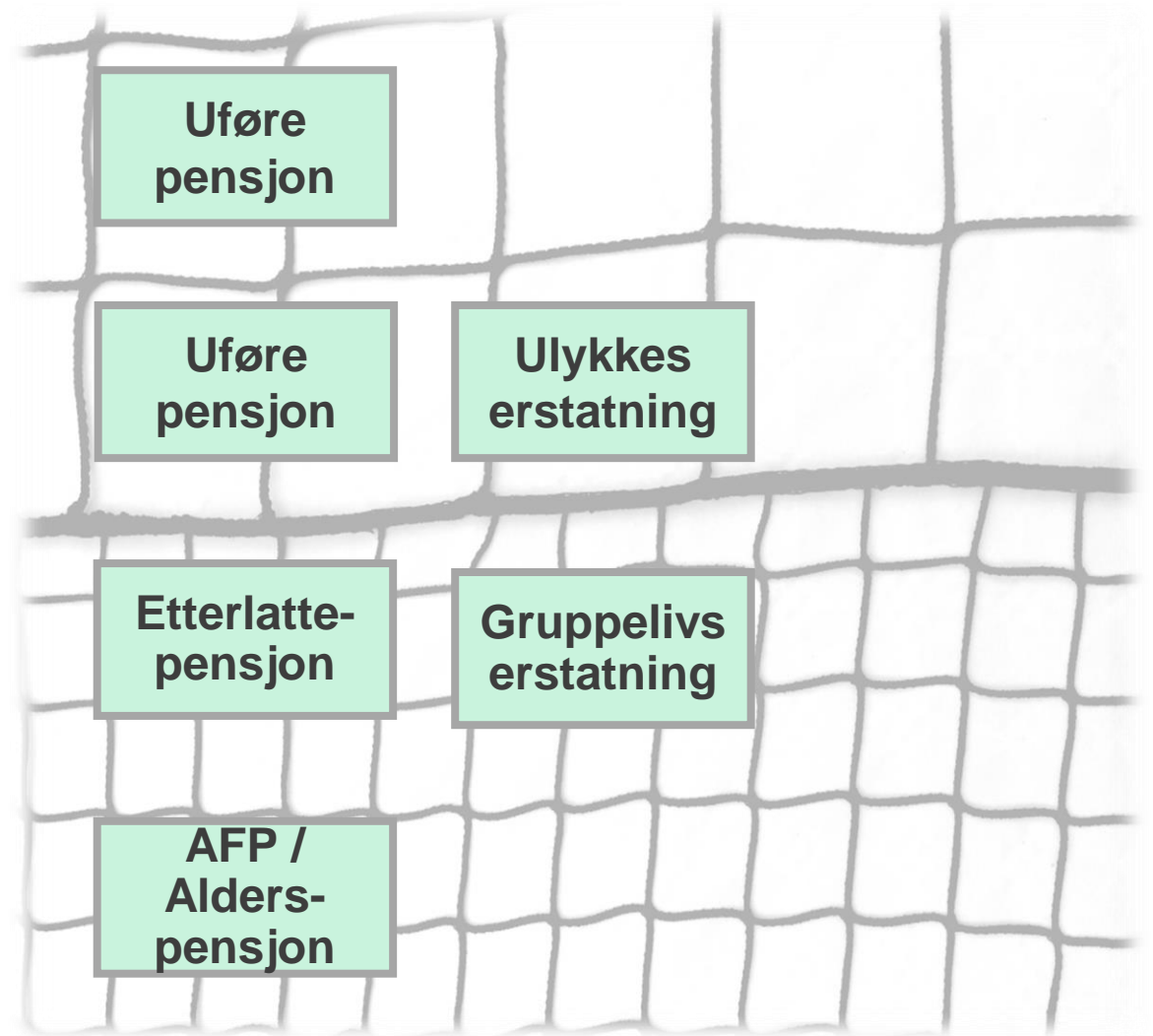
- Utbetaling til ektefelle/samboer, barn under 25 år, evt andre som ble forsørget av avdøde
- Ingen etterlatte = 2 G til dødsboet

Under 51 år	10,0 G
51 år	9,5 G
52 år	9,0 G
53 år	8,5 G
54 år	8,0 G
55 år	7,5 G
56 år	7,0 G
57 år	6,5 G
58 år	6,0 G
59 år	5,5 G
Over 59 år	5,0 G

*G=118 620

Ditt sikkerhetsnett

- Hvis du blir syk:
- Hvis det skjer deg en ulykke:
- Hvis du dør:
- Når du ønsker å ta ut din pensjonssparing:

Alderspensjon og AFP fra KLP

Hvilken aldersgrense (AG) har du?

60 år

Ambulansesjåfør

Brannkonstabel/
formann/mester

65 år

Tannlege
Renholder
Miljøterapeut
Vernepleier
Sykepleier
Hjemmehjelp
Helsefagarbeider
Hjelpepleier
Fysioterapeut
Brannsjef
Feier
Miljøarbeider
Badebestyrer/
Betjent

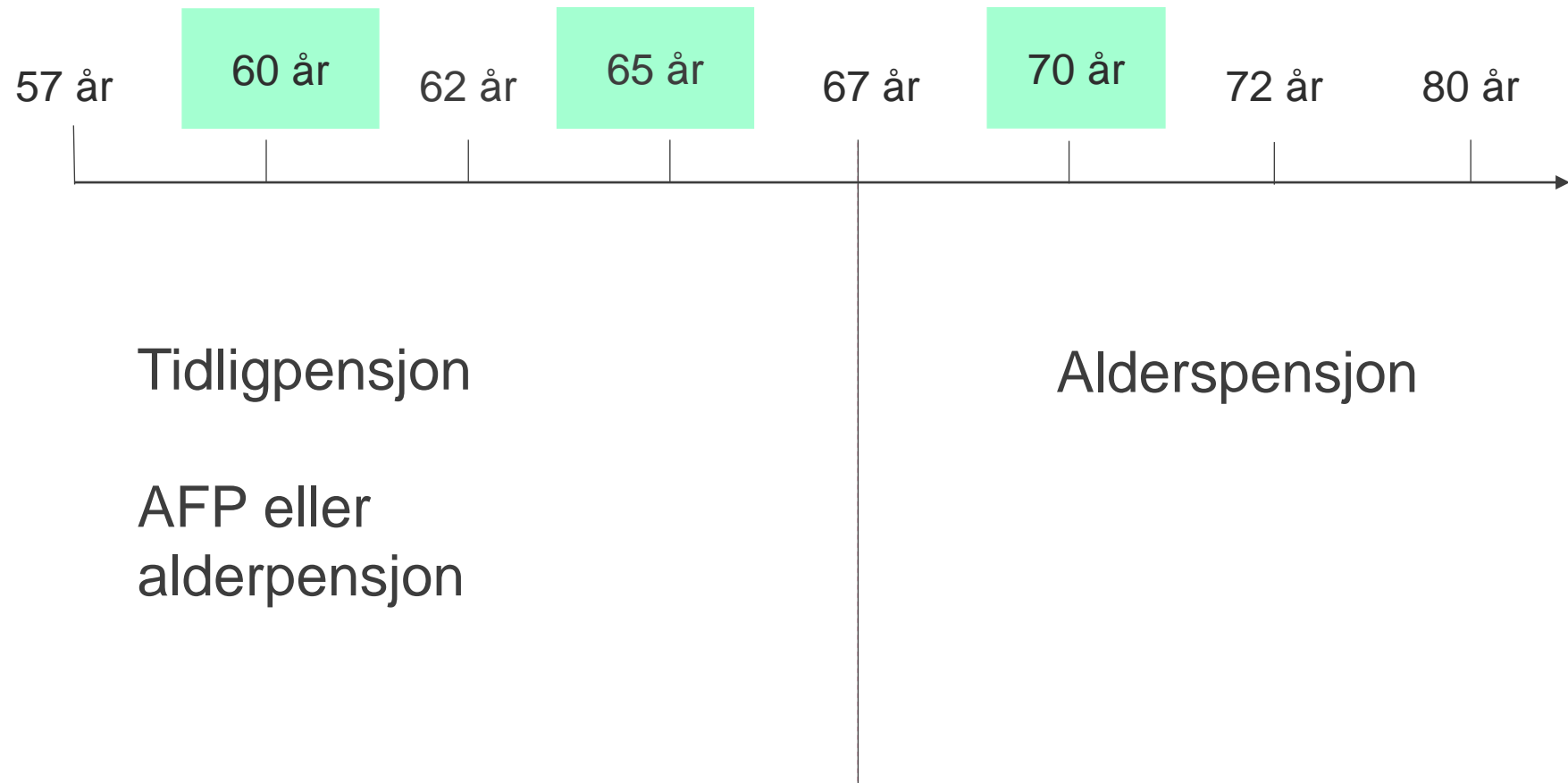
70 år

Overordnet sykepleier
Assistent v/helseinst.
Kokk
Vaktmester
Barnehageassistent
Førskolelærer
Lege

De fleste
kontorstillinger

Lærer (i Statens
pensjonskasse)

Aldersgrensen din avgjør

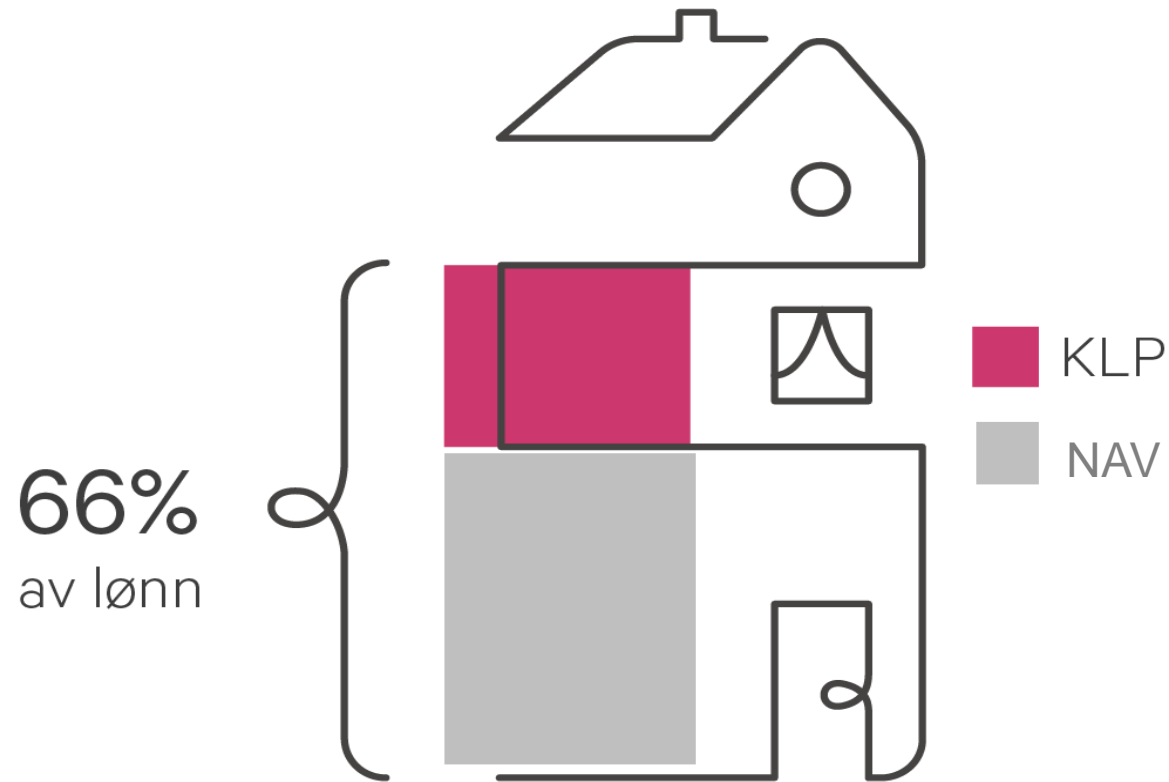
Pensjon for deg født før 1963

Født før 1963

- **Alderspensjon: 66%**
 - Brutto ordning
 - Dersom 100% stilling i 30 år
 - Kan ikke fortsette å jobbe som før pensjon
- **AFP: Førtidspensjon 62-67 år**

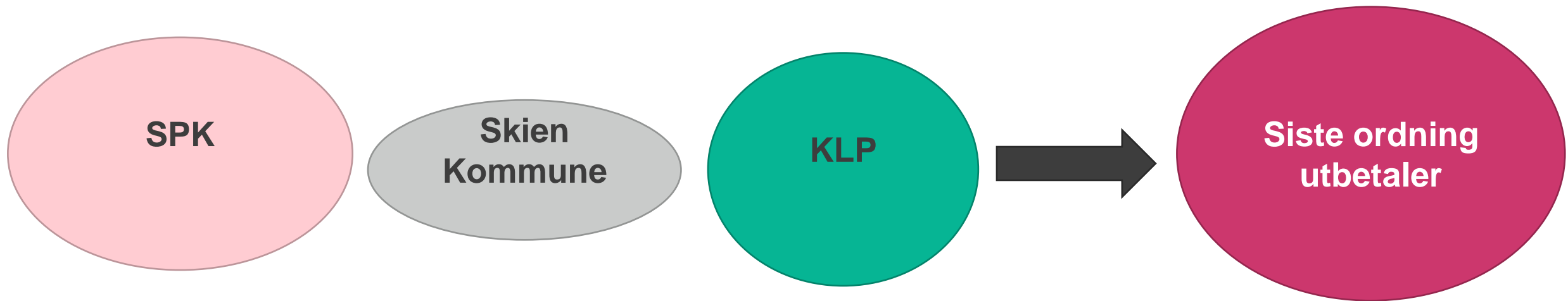

Samlet alderspensjon

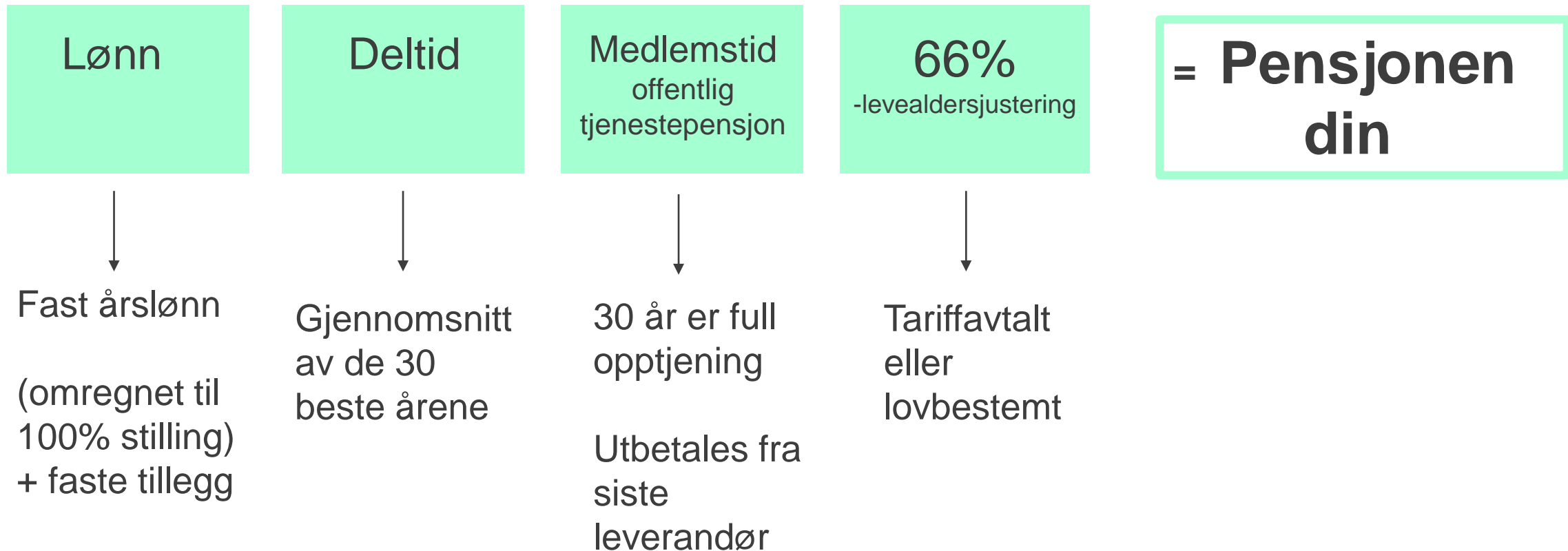

= Garantert samlet pensjonsnivå fra KLP og NAV

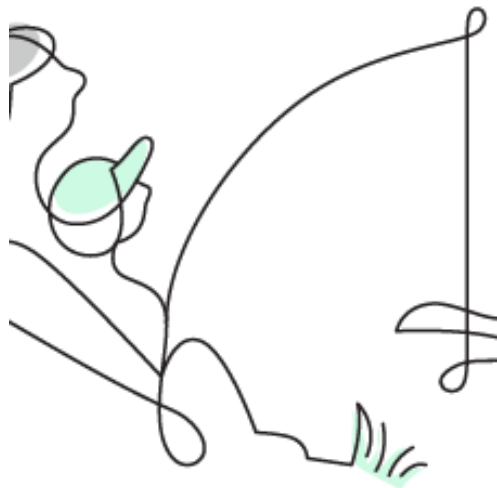
Total medlems tid - overføringsavtalen

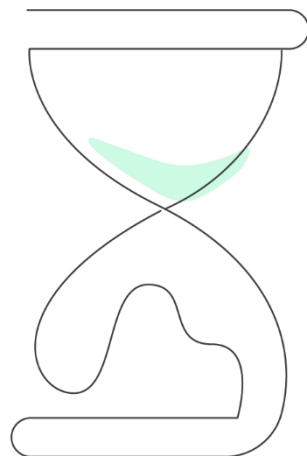
Pensjonen din avhenger av:

Hva er AFP ?

**AFP er en
førtidspensjon**

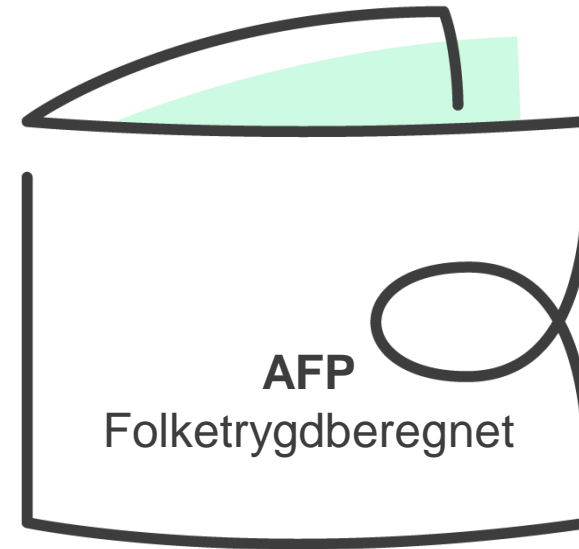
**Kan tas ut
fra 62 år og
frem til 67 år**

**Må slutte helt
eller delvis for
å få AFP**

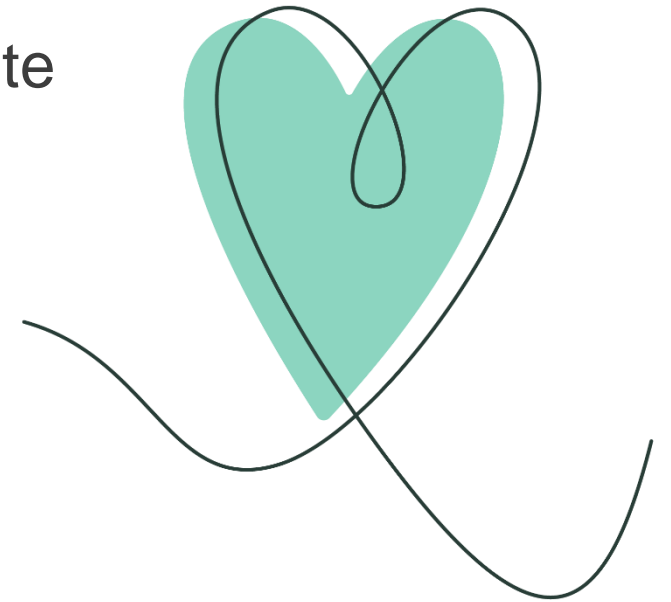
Folketrygdberegnet AFP fra 62-65 år

- Avhengig av all opptjening i folketrygden
- Utgjør alderspensjon fra NAV ved 67 år + kr 20 400
- Kan ikke kombineres med alderspensjon fra folketrygden
- Kan kun tjene inntil ca 30 000 kr i året uten å få redusert pensjonen

Hvem kan få AFP?

- Må være i arbeid – ha en stilling å fratre
- Sammenhengende ansatt i offentlig sektor de siste 3 år i minst 20 % stilling
- Kan ikke motta annen ytelse fra folketrygden, dersom Folketrygdberegnet AFP

Valgmuligheder

Valgmuligheter Else

- Hun har aldersgrense 70 år i stillingen og tjener i dag kr 596 300 i 100% stilling
- Hun har mer enn 30 års opptjening når hun fyller 67 år, og gjennomsnittlig deltid de 30 beste år er 98,53%
- Hun gjør noen beregninger på «Min Side»

Pensjon dersom hun slutter 67 år

Jeg ønsker å gå av det året jeg fyller

67 år ▼ fra og med 01.07.2027 ▼

Du kan gå av med alderspensjon fra KLP fra du er 67 år. Sjekk muligheter for å gå av tidligere eller senere.

Jeg vil jobbe 0 % ▼

Du kan ta ut full pensjon eller fortsette å jobbe i redusert stilling og ta ut noe pensjon. Bli enig med arbeidsgiveren din om du skal jobbe i redusert stilling. Skal du jobbe hos arbeidsgiver med offentlig tjenstepensjon? Da kan du jobbe på pensjonistlønn eller jobbe under innmeldingsgrensen uten at det påvirker pensjonen. Du kan også ha inntekt fra arbeidsgiver i det private som ikke har offentlig tjenstepensjon.

Fra jeg fyller 67 år ▼, vil jeg ta ut

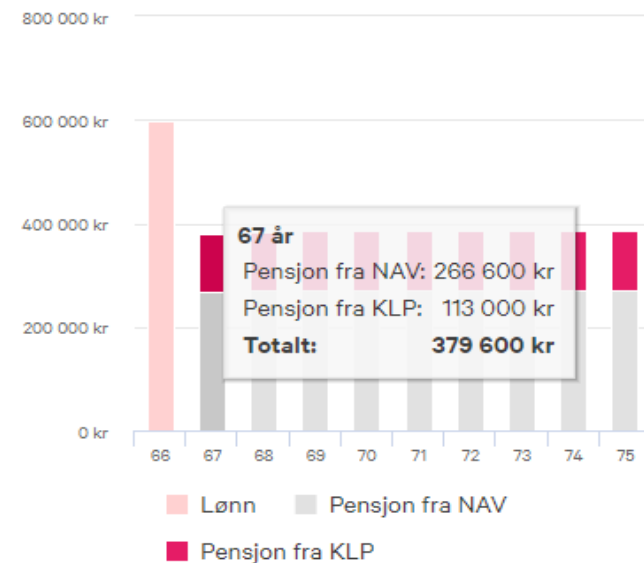
100 % ▼ pensjon fra NAV

Alderspensjon basert på valgene dine

Per måned før skatt. Uttak ved 01.07.2027

31 600 kr

Per år før skatt. Uttak fra 01.07.2027:

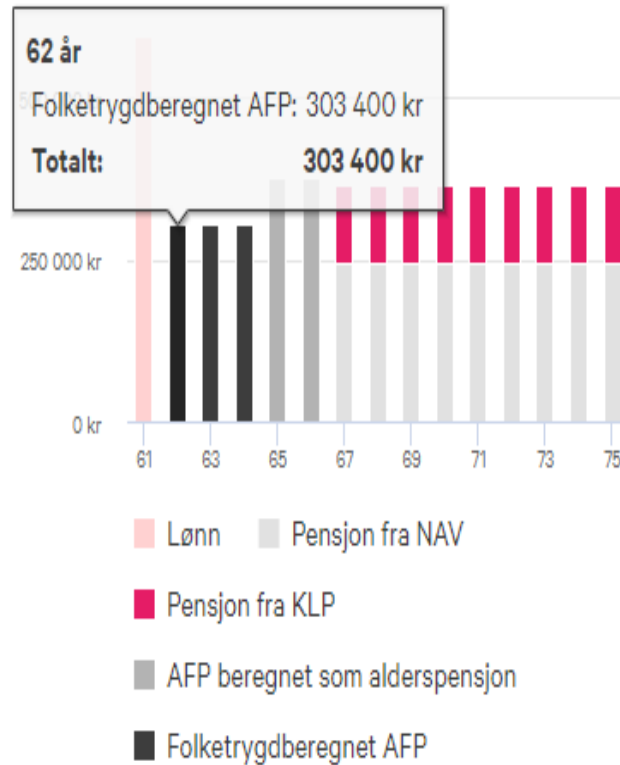

Else vurderer AFP, men fyller hun kriteriene for det?

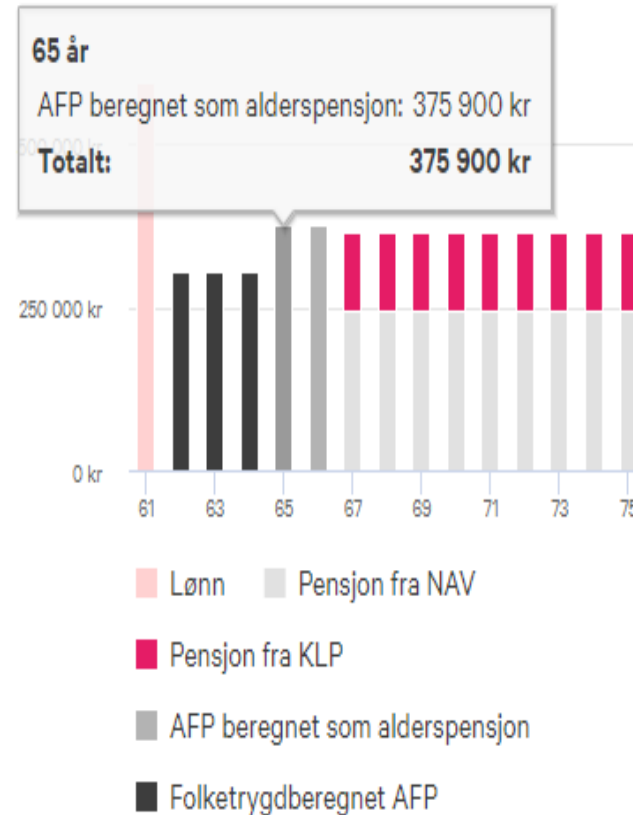
- ✓ I lønnet arbeid
- ✓ Sammenhengende ansettelse i offentlig sektor de siste 3 år i minst 20% stilling
- ✓ Årsinntekt på minst 1 grunnbeløp siste 3 år
- ✓ Mottar ikke annen ytelse fra folketrygden

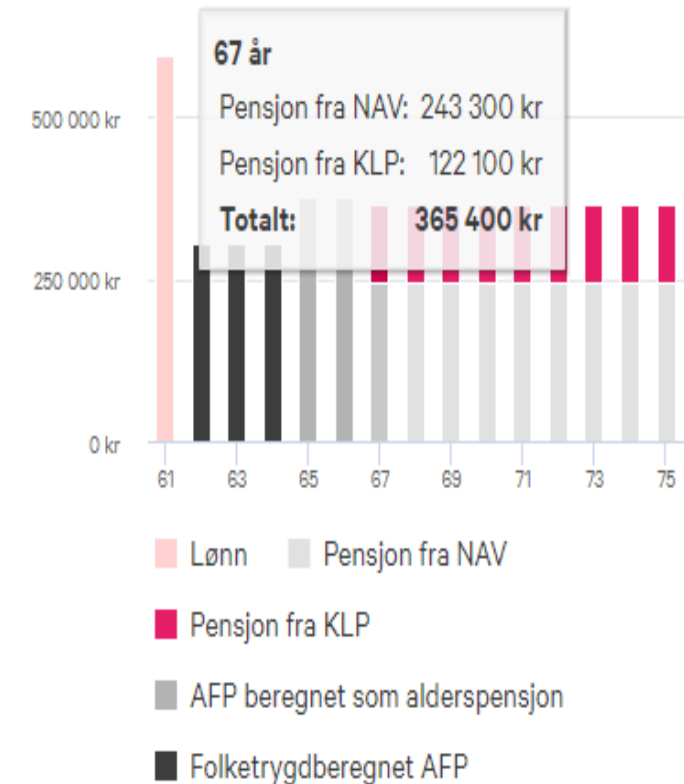
AFP fra 62 år

Omregnes fra 65 år

Fra 67 år

Hva med å jobbe deltid og ta delvis pensjon?

Else vurderer å trappe litt ned.
Kanskje redusere til 50% stilling
og ta ut AFP for resten.

■ Obs, her må hun huske å
avklare dette med arbeidsgiver.

En slik beregning viser:

Fra 62 år:

Jeg ønsker å gå av det året jeg fyller

62 år ▼ fra og med 01.07.2022 ▼

Du kan gå av med AFP om du oppfyller vilkårene. Et av vilkårene er at du har vært ansatt sammenhengende de siste 3 årene i minst 20 prosent stilling. Selv om du oppfyller vilkårene, kan du ikke kombinere AFP med alderspensjon, gjenlevendepensjon, og i noen tilfeller arbeidsavklaringspenger og uføretrygd fra NAV.

Jeg vil jobbe 50 % ▼ og tjene cirka

298 150 kr per år frem til jeg fyller

67 år ▼

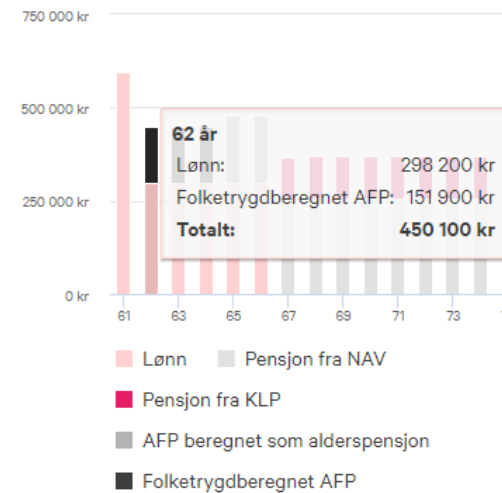
Du har nå lagt inn fremtidig stillingsprosent og inntekt. Husk at du må bli enig med arbeidsgiveren din om du skal jobbe i redusert stilling. Dersom du tar ut AFP før 65 år vil arbeidsinntekt over kroner 15 000 påvirke pensjonen. Skal du jobbe hos arbeidsgiver med offentlig tjenestepensjon etter 65 år? Da kan du jobbe på pensjonistlønn eller jobbe under innmeldingsgrensen uten at det påvirker pensjonen. Du kan også ha inntekt fra arbeidsgiver i det private som ikke har offentlig tjenestepensjon. Fra 65 år kan du begynne å jobbe på pensjonistlønn umiddelbart, men du må vente med annen inntekt til etter årsskiftet.

AFP og lønn basert på valgene dine

Per måned før skatt. Uttak ved 01.07.2022

37 500 kr

Per år før skatt. Uttak fra 01.07.2022:

Hvordan beregner vi pensjonen din? ▼

Kan Else gjøre andre valg?

Hun bestemmer seg for å fortsette i 100% stilling til 67 år, men vurderer samtidig å ta ut sin alderspensjon fra Nav så tidlig som mulig.

Hun sjekker muligheten fra 62 år på «Min Side»

Uttak fra Nav kan hun først fra 64 år

Jeg ønsker å gå av det året jeg fyller

67 år ▼ fra og med 01.07.2027 ▼

Du kan gå av med alderspensjon fra KLP fra du er 67 år. Sjekk muligheter for å gå av tidligere eller senere.

Jeg vil jobbe 0 % ▼

Du kan ta ut full pensjon eller fortsette å jobbe i redusert stilling og ta ut noe pensjon. Bli enig med arbeidsgiveren din om du skal jobbe i redusert stilling. Skal du jobbe hos arbeidsgiver med offentlig tjenstepensjon? Da kan du jobbe på pensjonistlønn eller jobbe under innmeldingsgrensen uten at det påvirker pensjonen. Du kan også ha inntekt fra arbeidsgiver i det private som ikke har offentlig tjenstepensjon.

Fra jeg fyller 64 år ▼, vil jeg ta ut

100 % ▼ pensjon fra NAV

Alderspensjon basert på valgene dine

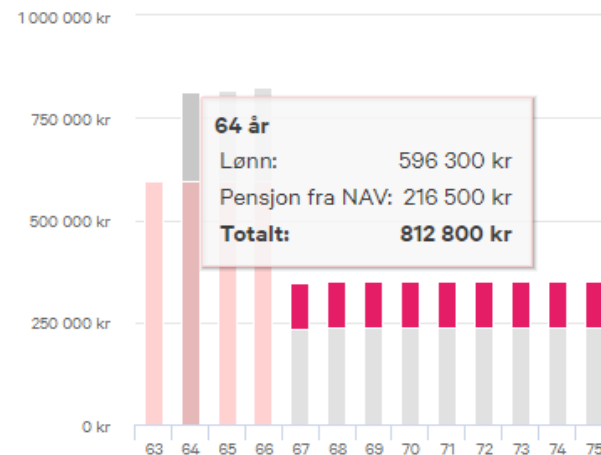
Per måned før skatt. Uttak ved 01.07.2027

28 800 kr

Du kan tidligst ta ut full alderspensjon fra NAV ved den alderen som er vist i søylene.

Per år før skatt. Uttak fra 01.07.2027:

Pensjon og inntekt

- Pensjonen blir redusert ved innmelding i offentlig pensjonsordning
- Kan jobbe på pensjonistlønn
- Kan ha inntekt fra privat sektor

Obs! AFP beregnet av NAV

- Toleransebeløp på ca 30 000 kr per år

Fortsette å jobbe etter 67?

Når vil du gå av med pensjon?

Jeg ønsker å gå av det året jeg fyller **68 år** ▼ fra

og med **01.04.2026** ▼

Vil du ta ut pensjon fra NAV tidligere?

Fra jeg fyller **68 år** ▼ , vil jeg ta ut **100 %** ▼

pensjon fra NAV

alderspensjon basert på valgene dine

Per måned før skatt. Uttak ved 01.04.2026:

29 200 kr

Per år før skatt. Uttak fra 01.04.2026:

Hvordan beregner vi pensjonen din? +

[Se oppsummering / sammenlign](#)

Gamle Olga fylte 100 år, og ordføreren kom med blomster og vin.

- Olga det er utrolig at du klarer deg selv. Hva med hjemmehjelp et par ganger i uka? Tenk over det Olga og ring meg!

Olga tenkte noen dager, så ringte hun!

- Det der med hjemmehjelp er helt greit det. Men det må ikke være lengre unna, enn at jeg kan bruke sykkelen.

A photograph of two female healthcare workers walking towards the camera in a brightly lit hospital corridor. They are both wearing white short-sleeved scrub tops and white trousers. The woman on the left has short brown hair and is wearing blue slippers. The woman on the right has blonde hair tied back and is wearing pink slippers. They are engaged in conversation, with the woman on the right gesturing with her hands. The corridor has white walls, a polished light-colored floor, and several white doors on the left. In the background, an exit sign and a fire extinguisher are visible.

En ekstra mulighed for deg med særaldersgrense

Har du særaldersgrense?

60 år

Ambulansesjåfør

Badebestyrer/
Betjent

Brannkonstabel/
formann/mester

65 år

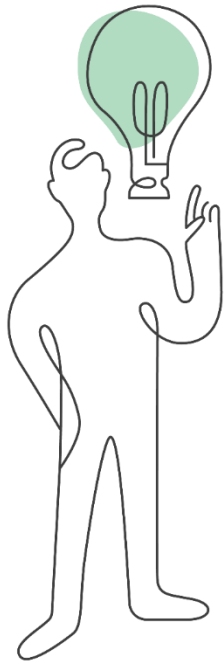
Sykepleier
Hjemmehjelp
Helsefagarbeider
Hjelpepleier
Barnepleier/jordmor
Renholder
Fysioterapeut
Tannlege
Brannsjef
Montør v/linje
Feier
Miljøarbeider
Vernepleier

70 år

Overordnet sykepleier
Assistent v/helseinst.
Kokk
Vaktmester
Barnehageassistent
Førskolelærer
Lærer
Lege

De fleste
kontorstillinger

Særaldergrense

65

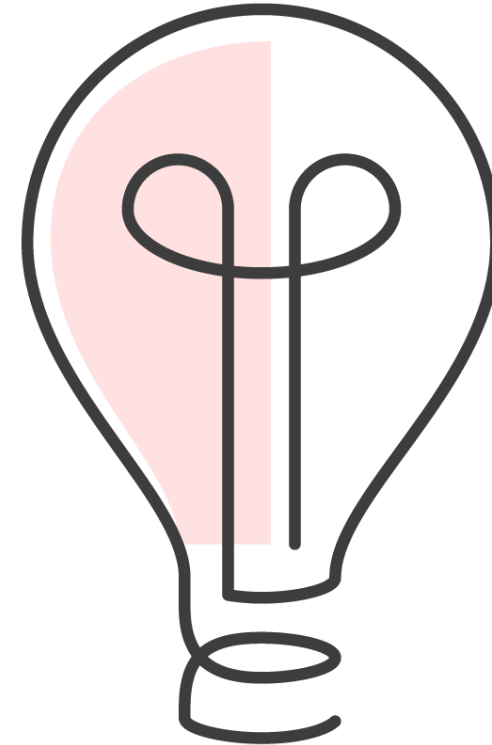
Rett til alderspensjon fra 65 år

Særalderspensjon født før 1963

85-års regel

$$\begin{array}{rcl} \text{Alder:} & 62 \text{ år} & \\ \text{Medlemstid:} & 23 \text{ år} & \\ \hline & = & 85 \text{ år} \end{array}$$

- Denne regelen har kun
- betydning for ansatte med særaldersgrense

Kan velge type pensjon

- Beregnes da etter reglene for alderspensjon
- Fra 62 år / ved fratreden
- 66% av sluttlønn
- Andre inntektsregler
- Kan ta ut alderspensjon fra NAV samtidig

Særalderspensjon:

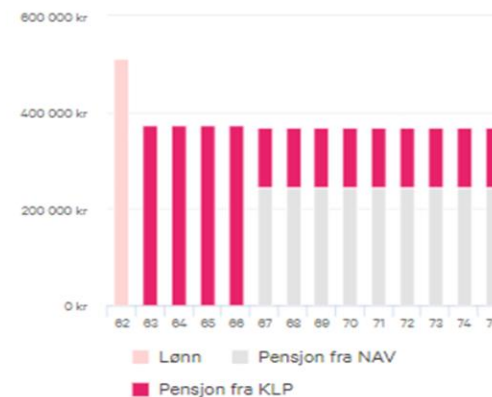
Alderspensjon basert på valgene dine

Per måned før skatt.

31 100 kr

i Pensjonsgrunnlaget tar utgangspunkt i den lønnen du har når du går av med pensjon. I tillegg har vi tatt med tidligere perioder hvor du har hatt høyere lønn som følge av endring av stilling eller turnus. Dette gir deg bedre pensjon. Vi tar forbehold om at de registrerte lønnsopplysningene vi har fått fra din arbeidsgiver er korrekte. I motsatt tilfelle kan din utbetalte pensjon bli lavere enn det som framkommer i denne veilederen.

Per år før skatt.

Hvordan beregner vi pensjonen din?

Se oppsummering / sammenlign

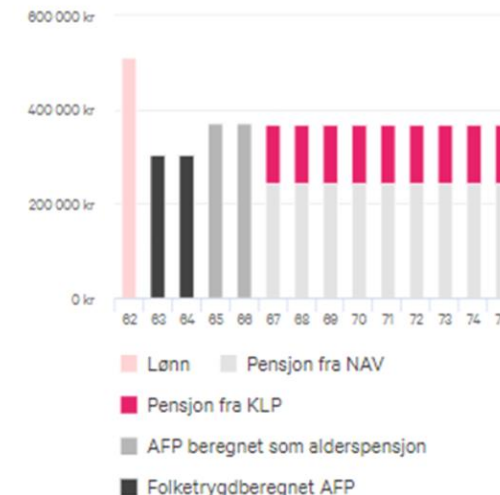
AFP:

AFP basert på valgene dine

Per måned før skatt.

25 300 kr

Per år før skatt. i

Hvordan beregner vi pensjonen din?

Se oppsummering / sammenlign

Undersøk begge muligheter

Når vil du gå av med pensjon?

Jeg ønsker å gå av det året jeg fyller

65 år

fra og med

01.01.2026

Hvilken type pensjon vil du gå av med?

Jeg vil gå av med

alderspensjon

AFP

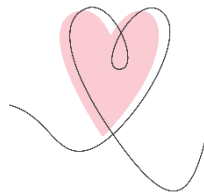
Husk!

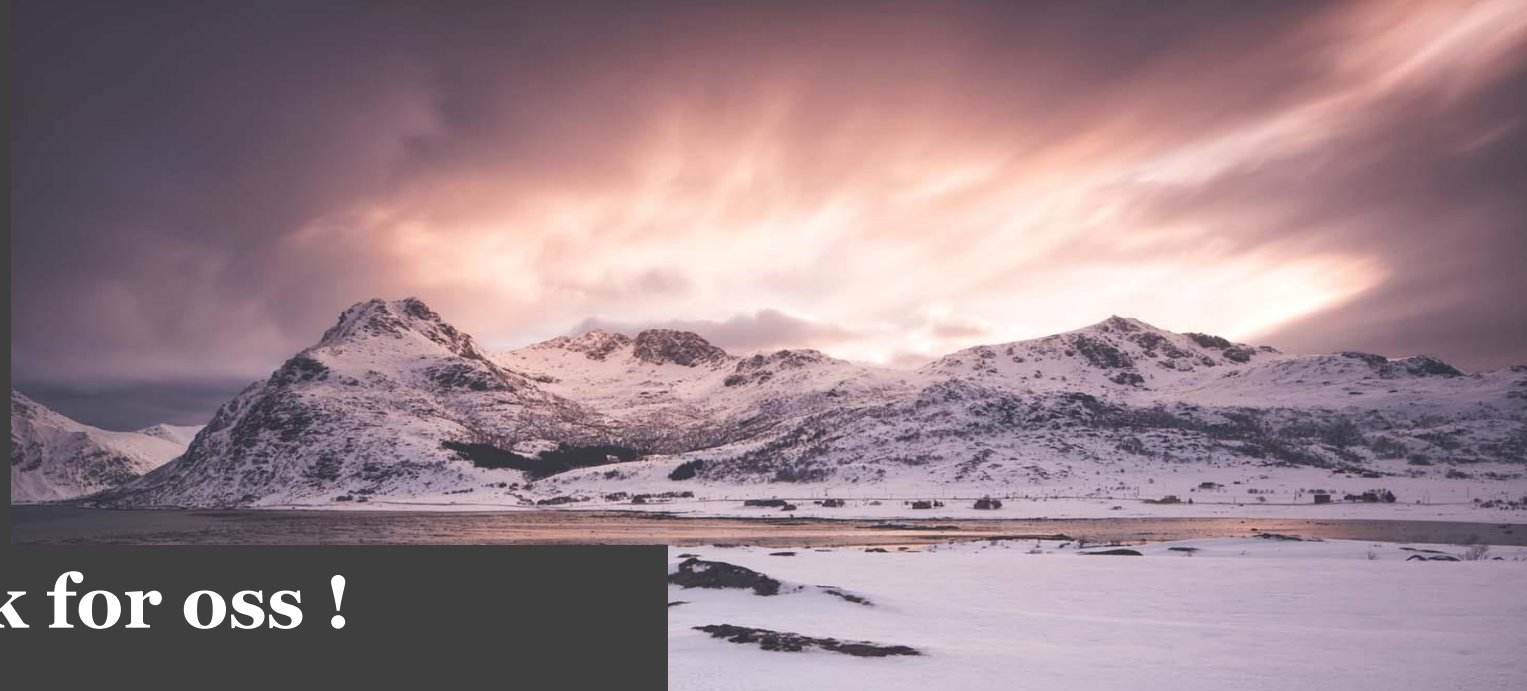
- Aldersgrensen din avgjør hvilken type pensjon du kan ta ut før fylte 67 år
- Hvilken type pensjon du mottar avgjør hva du kan tjene ved siden av
- Du må selv søke om pensjon på «Min side» på klp.no

AFP tidligst 5 måneder før uttakstidspunkt

Alderspensjon tidligst 3 måneder før uttakstidspunkt

DU ER **IVARETATT** I KLP

Takk for oss !

Telefon: 55 54 85 00
Kontaktskjema: www.klp.no

